

LASSILA & TIKANOJA OYJ:N OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2009

- Kolmannen neljänneksen liikevaihto 140,7 miljoonaa euroa (151,2 milj. e); liikevoitto 16,9 miljoonaa euroa (17,6 milj. e); operatiivisen toiminnan liikevoitto 16,6 miljoonaa euroa (16,3 milj. e); osakekohtainen tulos 0,30 euroa (0,31 e)
- Tammi–syyskuun liikevaihto 434,3 miljoonaa euroa (452,9 milj. e); liikevoitto 41,8 miljoonaa euroa (50,6 milj. e); operatiivisen toiminnan liikevoitto 42,6 miljoonaa euroa (36,4 milj. e); osakekohtainen tulos 0,71 euroa (0,99 e)
- Tarkennetut näkymät: Koko vuoden liikevaihto laskee hieman viimevuotisesta. Operatiivisen toiminnan liikevoitto paranee hieman.

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Kolmas neljännes

Lassila & Tikanojan vuoden kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 140,7 miljoonaa euroa (151,2 milj. e) ja se laski 6,9 %. Liikevoitto oli 16,9 miljoonaa euroa (17,6 milj. e), mikä on 12,0 % (11,6 %) liikevaihdosta. Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 16,6 miljoonaa euroa (16,3 milj. e). Osakekohtainen tulos oli 0,30 euroa (0,31 e).

Neljänneksen liikevaihto laski viimevuotisesta alhaisena pysyneen puupolttoaineiden kysynnän ja kierrätyksen raaka-ainevolyymien laskun vuoksi. Kannattavuus pystyttiin säilyttämään tehostamistoimien ansiosta liikevaihdon laskusta huolimatta.

Tammi–syyskuu

Yhdeksän kuukauden liikevaihto oli 434,3 miljoonaa euroa (452,9 milj. e) ja se laski 4,1 %. Liikevoitto oli 41,8 miljoonaa euroa (50,6 milj. e), mikä on 9,6 % (11,2 %) liikevaihdosta. Operatiivisen toiminnan liikevoitto nousi 42,6 miljoonaa euroon (36,4 milj. e). Osakekohtainen tulos oli 0,71 euroa (0,99 e). Vertailukauden liikevoittoa ja tulosta kasvatti Ekokem Oy:n osakkeiden myynnistä syntynyt 14,3 miljoonan myyntivoitto.

Liikevaihdon lasku johtui pääosin L&T Biowatin puupolttoaineiden ja uusioraaka-aineiden heikosta kysynnästä sekä niiden alhaisista markkinahinnoista vuoden alkupuoliskolla. Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden ja Teollisuuspalveluiden liikevaihto ylsi lähes viimevuotiselle tasolle.

Operatiivisen toiminnan liikevoitto parani tehostamistoimien ansiosta, erityisesti Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden kotimaan toiminnoissa.

Avainlukuja

	7-9/ 2009	7-9/ 2008	Muutos %	1-9/ 2009	1-9/ 2008	Muutos %	1-12/ 2008
Liikevaihto, milj. €	140,7	151,2	-6,9	434,3	452,9	-4,1	606,0
Operatiivisen toiminnan liikevoitto, milj. € *	16,6	16,3	1,8	42,6	36,4	17,0	45,0
Liikevoitto, milj. €	16,9	17,6	-3,8	41,8	50,6	-17,5	55,5
Liikevoittoprosentti	12,0	11,6		9,6	11,2		9,2
Voitto ennen veroja, milj. €	15,7	16,2	-3,5	37,6	47,2	-20,3	50,7
Osakekohtainen tulos, €	0,30	0,31	-3,2	0,71	0,99	-28,3	1,03
EVA, milj. €	8,2	9,7	-15,5	16,6	28,3	-41,3	25,0

* Erittely toimialakatsausten jälkeen

LIKEVAIHTO JA TULOS TOIMIALOITTAIN

Ympäristöpalvelut

Kolmas neljännes

Ympäristöpalveluiden (jätehuolto, kierrätyspalvelut, L&T Biowatti, ympäristötuotteet) kolmannen neljänneksen liikevaihto laski 11,9 % ja oli 64,9 miljoonaa euroa (73,7 milj. e). Liikevoitto oli 9,4 miljoonaa euroa (9,7 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 9,4 miljoonaa euroa (9,7 milj. e).

Jätehuollon liikevaihto pysyi viimevuotisella tasolla ja kannattavuus koheni kustannustehokkuuden paranemisen ansiosta. Kierrätysliiketoiminnassa raaka-ainevolyymien supistuminen alensi liikevaihtoa, mutta kannattavuus parani uusioraaka-aineiden hintatason elpymisen ja tuotannon tehostamistoimien ansiosta.

Keravan kierrätyslaitoksen uusi kierrätyspuuyksikkö otettiin tuotantokäyttöön ja lisäkapasiteetin rakentamista jatkettiin.

L&T Biowatin liikevaihto laski selvästi puupolttoaineiden heikon kysynnän jatkuessa. Kysyntää heikensivät teollisuuden käyntiasteiden lasku ja alhaisena pysynyt sähkön tukkuhinta. Myös sahanpurun teollinen käyttö oli merkittävästi vähäisempää kuin kesäkaudella yleensä. Energiapuun oma hankinta eteni suunnitellusti ja sen seurauksena raaka-aineväaraasto kasvoi merkittävästi.

Ympäristöpalveluiden ulkomaantoiminnan kannattavuus säilyi hyvänä tuotannon tehostamistoimien ansiosta.

Tammi–syyskuu

Ympäristöpalveluiden tammi–syyskuun liikevaihto pieneni 7,8 % ja oli 208,3 miljoonaa euroa (225,9 milj. e). Liikevoitto oli 25,2 miljoonaa euroa (26,3 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 26,4 miljoonaa euroa (26,3 milj. e).

Jätehuollon liikevaihto pysyi viimevuotisella tasolla, vaikka etenkin rakennusjätteen volyyymi pieneni uudisrakentamisen vähennytyä. Jättemäärien laskua tasoitti korjausrakentamisen vilkastuminen. Jätehuollon kannattavuus parani kustannustehokkuuden ansiosta.

Uusioraaka-aineiden (muovit, kuidut, metallit) markkinahinnat ja kysyntä pysyivät alhaisina vuoden alkupuoliskolla, mutta elpyivät jossain määrin vuoden kolmannella neljänneksellä. Keravan kierrätyslaitoksen lisäkapasiteetin rakentamisen investointiohjelman supistettiin. Investoinnin toinen vaihe toteutetaan kombilaitoksena, joka käsittää rakennusjätteen sekä kaupan ja teollisuuden jätteen yhdistetyn kierrätyslaitoksen. Laitos valmistuu syksyllä 2010.

L&T Biowatin tarjoamien biopolttoaineiden kysyntä heikkeni selvästi ja tuotelinjan kannattavuus heikkeni. Erityisesti kysyntää heikensivät sähkön tukkuhinnan ja metsäteollisuuden käyntiasteiden aleneminen. Päästöoikeuden hinta pysyi alhaisena, mikä heikensi puupohjaisten polttoaineiden kilpailukykyä kivihiileen ja öljyyn nähden. Energiapuun hankintaan keskittyvä metsäpalveluorganisaatio aloitti toimintansa tammikuussa ja ylitti kauden aikana hankintatavoitteensa. Luumäen pellettitehdas lopetettiin toukokuussa.

Venäjällä jätehuoltotoiminta laajeni huhtikuussa Noginskin kaupunkiin. Dubnan kierrätyslaitoksen rakentaminen käynnistyi ja se valmistuu ensi vuoden alkupuoliskolla. Latviassa talouden epävakaus asetti haasteita toiminnan kehittämiselle, mutta samanaikaisesti työvoiman saatavuus parani, mikä alensi palkkakustannuksia.

Ympäristötuotteiden liikevaihto laski, mutta kannattavuus säilyi hyvänä.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut

Kolmas neljännes

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden (kiinteistönhoito, siivouspalvelut) kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 60,0 miljoonaa euroa (60,1 milj. e). Liikevoitto kasvoi ja oli 7,2 miljoonaa euroa (5,0 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 7,3 miljoonaa euroa (5,0 milj. e).

Kotimaan toiminnan liikevaihto kasvoi hiukan edellisvuotisesta ja kesän lisäpalveluiden myynti onnistui hyvin. Kannattavuus parani tehostamistoimien ansiosta.

Ulkomaantoiminnan liikevaihto laski viime vuodesta pääasiassa Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan heikentymisen vuoksi. Talouden epävakauden seurauksena asiakkaat ovat supistaneet siivouksen työohjelmia erityisesti Latviassa. Ulkomaan toiminnan tulos parani ja oli lievästi voitollinen.

Tammi–syyskuu

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden tammi–syyskuun liikevaihto oli 181,7 miljoonaa euroa (180,4 milj. e). Liikevoitto parani selvästi ja oli 14,9 miljoonaa euroa (7,9 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 15,2 miljoonaa euroa (7,8 milj. e).

Sopimusliikevaihto ylsi kotimaassa molemmilla tuotelinjoilla viimevuotiselle tasolle tiukasta kilpailutilanteesta huolimatta. Lisäpalveluiden myynti sujui hyvin, vaikka rakentamisen hiljeneminen heijastui kiinteistöteknisten palveluiden kysyntään. Alkuvuoteen ajoittui muutamia isoja vahinkosaneerausprojekteja ja työvirta säilyi tasaisena. Vakuutusyhtiöiden kanssa solmittiin uusia kumppanuussopimuksia.

Tehostamistoimia jatkettiin ja kannattavuus parani selvästi. Työntekijöiden vaihtuvuus väheni erityisesti siivouspalveluissa talouden epävarmuuden jatkuessa, mikä osaltaan paransi tuotannon tehokkuutta.

Ulkomaantoiminnan tappio pieneni. Latvian ja Venäjän tulos oli positiivinen. Ruotsin toiminnan tervehdyttämisohjelma eteni suunnitellusti ja tavoitteet saavutettiin, mutta tulos pysyi vielä tappiollisena. Venäjän siivouspalveluille myönnettiin maaliskuussa laatusertifikaatti ISO 9001.

Teollisuuspalvelut

Kolmas neljännes

Teollisuuspalveluiden (ongelmajätepalvelut, teollisuusratkaisut, jätevesipalvelut, L&T Recoil) kolmannen neljänneksen liikevaihto pieneni 7,3 % 17,7 miljoonaan euroon (19,1 milj. e). Liikevoitto oli 1,4 miljoonaa euroa (3,5 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 1,0 miljoonaa euroa (2,2 milj. e).

Toimialan liikevaihto laski teollisuuden alhaisten käyntiasteiden ja ongelmajättemäärien pienenemisen vuoksi. Lajittelutehokkuuden ja hyötykäyttöasteen nostaminen paransi ongelmajätepalveluiden ja teollisuusratkaisujen kannattavuutta. Toiminnan sopeuttamisessa onnistuttiin markkinatilanteeseen nähden hyvin, vaikka toimialojen yhdistämiseen liittyvät organisaatiomuutokset häiritsivät jonkin verran erityisesti jätevesipalveluiden tuotannonohjausta.

Yhteisyritys L&T Recoilin käytetyn voiteluöljyn regenerointilaitoksen tuotannon ylösajo aloitettiin. Siirtyminen tuotantovaiheeseen on edelleen viivästynyt suunnitellusta, mikä on kasvattanut yhtiön tappiota. Tavoitteena on päästä tuotantovaiheeseen vuoden loppuun mennessä.

Neljännekselle kirjattiin kertaluonteisena eränä viime vuonna lopetettuun maanpesuliiketoimintaan liittynyt myyntivoitto 0,4 miljoonaa euroa.

Tammi–syyskuu

Teollisuuspalveluiden tammi–syyskuun liikevaihto oli 50,1 miljoonaa euroa (51,0 milj. e). Liikevoitto oli 3,4 miljoonaa euroa (3,7 milj. e). Operatiivisen toiminnan liikevoitto oli 3,1 miljoonaa euroa (3,8 milj. e).

Teollisuuden alhaiset käyntiasteet heijastuivat odotetusti Teollisuuspalveluiden toimintaan, erityisesti ongelmajätevolyymeihin. Ylläpitotöiden määrä väheni talouden epävarmuuden pitkittyessä ja kysynnän nopeat vaihtelut jatkuivat. Myös kierrätyspolttoaineen kysyntä pysyi alhaisena koko kauden.

Jätevesipalveluita ja L&T Recoilin toimintaa lukuun ottamatta toimialan kannattavuus kuitenkin parani onnistuneiden tuotannon tehostamistoimien ansiosta. Lisäksi alkuvuoteen ajoittui suuria yksittäisiä projekteja. Teollisuusratkaisuissa käynnistettiin vuoden alkupuoliskolla uusia teollisuuskumppanuuksia.

L&T Recoilin regenerointilaitoksen siirtyminen tuotantovaiheeseen on viivästynyt suunnitellusta. Kuluvalle vuodelle asetettuja tuotantotavoitteita ei saavuteta. Tavoitteena on päästä tuotantovaiheeseen vuoden loppuun mennessä.

OPERATIIVISEN TOIMINNAN LIIKEVOITON MUODOSTUMINEN

Milj. €	7-9/ 2009	7-9/ 2008	1-9/ 2009	1-9/ 2008	1-12/ 2008
Liikevoitto	16,9	17,6	41,8	50,6	55,5
Kertaluonteiset erät:					
Ruotsin liikearvon arvonalentumistappio					3,1
Maanpesuliiketoiminnan lopetus	-0,4		-0,4		2,6
Norjan liiketoiminnan myyntitappio					1,1
Myyntivoitto Ekokemin osakkeiden myynnistä				-14,3	-14,3
Öljyjohdannaiset		-1,3		0,1	-3,0
Uudelleenjärjestelykulut	0,2		1,4		
Luumäen pellettiliiketoiminnan lopetus	-0,1		0,3		
Entisen Lassila & Tikanojan lisävakuutusrahaston palautus			-0,5		
Operatiivisen toiminnan liikevoitto	16,6	16,3	42,6	36,4	45,0

RAHOITUS

Korollista vierasta pääomaa oli kauden lopussa 17,8 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Korolliset nettovelat, jotka olivat 129,3 miljoonaa euroa, kasvoivat 11,6 miljoonaa euroa vertailukaudesta ja 8,7 miljoonaa euroa vuoden alusta.

Nettorahoituskulut olivat kolmannella vuosineljänneksellä 0,1 miljoonaa euroa pienemmät kuin vertailukautena ja tammi–syyskuussa 0,7 miljoonaa euroa suuremmat. Korkokulut pienenevät heinä–syyskuussa 0,4 miljoonalla eurolla ja kasvoivat tammi–syyskuussa 0,2 miljoonalla eurolla. Rahoituskulujen lasku kolmannen vuosineljänneksen aikana johtui korkotason alenemisesta ja korollisen vieraan pääoman määrän pienemisestä, vaikka määrä oli edelleen vertailukautista suurempi. Nettorahoituskulut olivat 1,0 % (0,8 %) liikevaihdosta ja 10,0 % (6,8 %) liikevoitosta.

Koronvaihtosopimusten, joihin yhtiö soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksista kirjattiin tammi–syyskuussa muihin laajan tuloksen eriin verovaikutus huomioituna -0,4 miljoonaa euroa (alle -0,1 milj. e).

Tammi–syyskuussa nostettiin uusia pitkäaikaisia lainoja 24,0 miljoonaa euroa ja lisäksi 19,0 miljoonaa euroa lyhytaikaisia lainoja konvertoitiin pitkäaikaisiksi. Lyhennyksiä maksettiin 24,2 miljoonaa euroa. Loppuvuoden aikana pitkäaikaisten pankkilainojen lyhennyksiä erääntyy 5,0 miljoonaa euroa (4,2 milj. e). Pitkäaikaisen lainasalkun keskimääräinen efektiivinen korko oli 30.9.2009 3,1 % (5,4 %). Likvidit varat olivat kauden päättyessä 21,0 miljoonaa euroa (14,9 milj. e). 15,0 miljoonan euron kommitoitu limiitti oli käyttämättä.

Omavaraisuusaste oli 43,3 % (44,9 %) ja gearing-prosentti 61,2 (57,3). Liiketoiminnan rahavirta oli tammi–syyskuussa 45,9 miljoonaa euroa (41,8 milj. e). Käyttöpääomaan sitoutui kaudella 16,5 miljoonaa euroa (8,5 milj. e). Käyttöpääoman lisääntyminen johtui pääosin L&T Biowatin varaston kasvusta.

OSINKO

24.3.2009 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti 0,55 euron osakekohtaisesta osingosta. Osinko, yhteensä 21,3 miljoonaa euroa, maksettiin osakkeenomistajille 3.4.2009.

INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit olivat 34,1 miljoonaa euroa (52,2 milj. e). Suurimmat rakennuskohteet olivat L&T Recoilin regenerointilaitos ja Keravan kierrätyslaitoksen laajennus.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin ostettiin toisella vuosineljänneksellä Valkeakosken Talohuolto Ky:n liiketoiminta. Ostetun liiketoiminnan vuosiliikevaihto oli 0,7 miljoonaa euroa.

Kesäkuun alussa myytiin Ympäristöpalveluiden Virtain yksikön liiketoiminta.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä tammi–syyskuussa oli kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin 8.254 (8.177). Kauden lopussa Lassila & Tikanojan palveluksessa oli koko- ja osa-aikaisia yhteensä 9.101 (9.625) henkilöä. Heistä työskenteli Suomessa 6.885 (7.326) ja muissa maissa 2.216 (2.299) henkilöä.

UUSI TOIMIALAJAKO

L&T:n liiketoiminta ryhmitettiin 1.6.2009 alkaen uudelleen kolmeen toimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut sekä Uusiutuvat energialähteet (L&T Biowatti). Teollisuuspalvelut-toimiala yhdistettiin Ympäristöpalvelut-toimialaan.

Muutoksella tavoitellaan nykyistä kustannustehokkaampaa ja asiakaslähtoisempää toimintamallia. Yhdistämällä Ympäristöpalvelujen ja Teollisuuspalvelujen organisaatiot resursseja pystytään käyttämään nykyistä tehokkaammin.

Yhtiön sisäinen raportointi ja ulkoisen raportoinnin segmenttijako muutetaan uuden toimialajaon mukaiseksi vuoden 2010 alussa. Vuonna 2009 taloudellisen raportoinnin segmentit ovat Ympäristöpalvelut, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut ja Teollisuuspalvelut.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Vaihto ja kurssi

Yhtiön osakkeen vaihto NASDAQ OMX Helsingissä tammi–syyskuussa 2009 oli 8.512.836 kappaletta, mikä on 21,9 % (39,6 %) osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 102,1 miljoonaa euroa (261,4 milj. e). Korkein hinta oli 17,19 euroa ja alin 9,16 euroa. Kauden päätöskurssi oli 16,40 euroa. Yhtiö osti kauden aikana 30.000 omaa osaketta. Yhtiön osakekannan markkina-arvo oli kauden lopussa 635,8 miljoonaa euroa (535,4 milj. e).

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Yhtiön rekisteröity osakepääoma on 19.399.437 euroa ja osakkeiden lukumäärä 38.798.874 osaketta. Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita oli tammi–syyskuussa 38.784.537 osaketta.

Optio-ohjelma 2005

Vuonna 2005 laskettiin liikkeelle 600.000 optio-oikeutta, joista kukin oikeuttaa merkitsemään yhden Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeen. Merkintäajan alkaessa 176.000 2005B-optio-oikeutta oli 32 avainhenkilön hallussa. 200.000 2005C-optio-oikeutta on 37 avainhenkilön hallussa. Lassila & Tikanoja Oyj:n kokonaan omistaman tytäryhtiön L&T Advance Oy:n hallussa on 24.000 2005B-optiota ja 30.000 2005C-optiota eikä niitä käytetä osakkeiden merkintään.

Merkintahinta 2005B-optioilla on 16,98 euroa ja 2005C-optioilla 26,87 euroa. Osakkeiden merkintäaika 2005B-optioilla on 3.11.2008–31.5.2010 ja 2005C-optioilla 2.11.2009–31.5.2011. Merkintäaika 2005A-optioilla päättyi 29.5.2009.

Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi ulkona olevilla vuoden 2005 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 376.000 uudella osakkeella, joiden osuus on 1,0 prosenttia tämänhetkisestä osakemäärästä. Kaupankäynti 2005B-optio-oikeuksilla NASDAQ OMX Helsingissä alkoi 2.1.2009.

Optio-ohjelma 2008

Vuonna 2008 laskettiin liikkeelle 230.000 optio-oikeutta. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeen. 199.000 optio-oikeutta on 38 avainhenkilön hallussa ja 31.000 optio-oikeutta L&T Advance Oy:n hallussa.

Osakkeen merkintähinta on 16,27 euroa. Merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisen jälkeen päätettävien ja ennen osakemerkintää jaettavien osakekohtaisten osinkojen määrällä, joka ylittää yhteensä 70 prosenttia sen tilikauden osakekohtaisesta voitosta, jolta osinkoja jaetaan. Merkintähinnan alennus tulee voimaan kyseisen osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeen merkintähinta on kuitenkin aina vähintään 0,01 euroa. Osakkeiden merkintäaika on 1.11.2010–31.5.2012.

Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi ulkona olevilla vuoden 2008 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 199.000 uudella osakkeella, joiden osuus on 0,5 prosenttia tämänhetkisestä osakemäärästä.

Osakepohjainen kannustinohjelma

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitus päätti 24.3.2009 osakepohjaisen kannustinohjelman käyttöönotosta. Ohjelmassa on kolme kalenterivuoden mittaista ansaintajaksoa, joista ensimmäinen alkoi 1.1.2009 ja viimeinen päättyy 31.12.2011. Palkkion määräytymisen perusteet päätetään vuosittain. Vuodelta 2009 maksettava mahdollinen palkkio perustuu konsernin EVA-tulokseen. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot. Ohjelman piiriin kuuluu perustamisvaiheessa 28 henkilöä.

Ohjelman perusteella voidaan luovuttaa yhteensä enintään 180.000 yhtiön osaketta, jotka hankitaan osakemarkkinoilta, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli kauden lopussa 7.245 (5.978) osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröidyn omistuksen osuus oli 9,3 % (10,7 %) osakekannasta.

Muutokset suurimmissa osakkeenomistajissa

Lassila & Tikanoja Oyj sai 30.4.2009 ilmoituksen, jonka mukaan Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeista ja äänistä oli laskenut 7,6 prosenttiin.

Lassila & Tikanoja Oyj sai 12.5.2009 ilmoituksen, jonka mukaan OP-Pohjola-ryhmän osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeista ja äänistä oli noussut 5,2 prosenttiin.

Lassila & Tikanoja Oyj sai 7.8.2009 ilmoituksen, jonka mukaan OP-Pohjola-ryhmän osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeista ja äänistä oli laskenut 4,7 prosenttiin.

Hallituksen valtuutukset

Lassila & Tikanoja Oyj:n 24.3.2009 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen yhtiön vapaalla omalla pääomalla ja näiden osakkeiden luovuttamiseen. Omat osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallitus on valtuutettu hankkimaan ja luovuttamaan enintään 500.000 osaketta, joka on 1,3 % koko osakemäärästä. Hankintavaltuutus on voimassa 18 kuukautta ja luovutusvaltuutus neljä vuotta.

Yhtiön hallituksella ei ole valtuutuksia vaihtovelkakirjan tai optio-oikeuksien liikkeelle laskemiseen.

Omat osakkeet

Yhtiön hallussa oli katsauskauden lopussa 30.000 omaa osaketta, jotka edustavat 0,1 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä. Yhtiö osti osakkeet yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella 20.–26.5.2009 ja niiden hankintahinta oli yhteensä 356 tuhatta euroa.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

24.3.2009 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2008 ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2008 maksetaan osinkoa hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,55 euroa osakkeelta, yhteensä 21,3 miljoonaa euroa. Osingonmaksupäiväksi päätettiin 3.4.2009.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan yhtiökokouksen loppuun saakka Heikki Bergholm, Eero Hautaniemi, Matti Kavetvuo, Juhani Lassila ja Juhani Maijala sekä uutena jäsenenä Hille Korhonen.

Tilintarkastajaksi valittiin PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Heikki Lassila.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotukset yhtiöjärjestyksen 11 §:n muutoksesta sekä hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankintaan ja osakeantiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu tarkemmin pörssitiedotteella 25.3.2009.

HALLITUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallituksen jäsenet ovat Heikki Bergholm, Eero Hautaniemi, Matti Kavetvuo, Hille Korhonen, Juhani Lassila ja Juhani Maijala. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi uudelleen puheenjohtajaksi Juhani Maijalan ja varapuheenjohtajaksi Juhani Lassilan. Hallitus päätti perustaa tarkastusvaliokunnan ja valitsi sen puheenjohtajaksi Juhani Lassilan ja jäseniksi Eero Hautaniemen ja Hille Korhosen.

YHTEENVETO MUISTA AML 2:7:N MUKAISISTA PÖRSSITIEDOTTEISTA

25.3.2009 yhtiö tiedotti, että sen hallitus on päättänyt osakepohjaisen kannustinohjelman käyttöönotosta. Kannustinohjelman sisältö on selostettu tarkemmin edellä kohdassa Osakkeet ja osakepääoma.

12.5.2009 yhtiö tiedotti, että sen liiketoiminta ryhmitetään 1.6.2009 alkaen uudelleen kolmeen toimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut sekä Uusiutuvat energialähteet (L&T Biowatti), ja että Teollisuuspalvelut-toimiala yhdistetään Ympäristöpalvelut-toimialaan. Yhtiön sisäinen raportointi ja ulkoisen raportoinnin segmenttijako muutetaan uuden toimialajaon mukaiseksi vuoden 2010 alussa.

4.9.2009 yhtiö tiedotti, että johtaja Arto Nivalaisen jäsenyys Lassila & Tikanoja Oyj:n johtajistossa päättyy 4.9.2009. Nivalainen jatkaa yhtiön palveluksessa 31.8.2010 saakka. Hän vastaa tiettyjen investointi- ja kehityshankkeiden toteuttamisesta sekä jatkaa L&T Biowatti Oy:n hallituksen jäsenenä. L&T:n johtajiston muodostavat: Jorma Mikkonen, toimialajohtaja, Ympäristöpalvelut; Anna-Maija Apajalahti, toimialajohtaja, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut; Laura Aarnio, laskentajohtaja; Kimmo Huhtimo, tuote- ja prosessikehityksestä, markkinointiviestinnästä ja yhteyskeskuksesta vastaava johtaja; Inkeri Puputti, henkilöstöjohtaja; Ville Rantala, talousjohtaja.

LÄHIAIKOJEN EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ

Talouden taantumien pitkittyessä jättemateriaalien kuljetus- ja kierrätysvolyymit pienenevät sekä tilaustyöt vähenevät. Uusioraaka-aineiden markkinahintojen epävakaus ja alhainen kysyntä voivat vaikuttaa heikentävästi kierrätyspalveluiden kannattavuuteen. Teollisuuden ostamien palveluiden kysynnän nopeat vaihtelut ja käyntiasteiden aleneminen voivat vaikeuttaa töiden suunnittelua ja toteutusta.

Jos L&T Recoilin tuotannon suunniteltua käyntiastetta ei saavuteta, sillä on selkeä vaikutus Teollisuuspalveluiden tulokseen. Siihen vaikuttaa negatiivisesti myös raakaöljyn hinnan mahdollinen aleneminen, koska perusöljyn hintataso seuraa viiveellä raakaöljyn hintakehitystä.

Metsäteollisuuden käyntiasteiden pysyminen alhaisina vaikeuttaa L&T Biowatin sivutuoteraaka-aineiden hankintaa. Kivihiilen ja öljyn alhainen hintataso heikentää puupohjaisten polttoaineiden kilpailukykyä. Samoin alhainen sähkön tukkuhinta heikentää kysyntää.

Latvian talouden epävakaudella ja kilpailuolosuhteiden kiristymisellä saattaa olla haitallisia vaikutuksia Riian jätehuollon kannattavuuteen.

H1N1-influenssaepidemian mahdollinen laajeneminen voi heikentää tulosta muun muassa kasvavina sairauskuluina ja tuotantohäiriöinä.

Lisätietoja L&T:n riskeistä ja riskienhallinnasta on esitetty vuoden 2008 vuosikertomuksessa hallituksen toimintakertomuksessa ja konsernitilinpäätöksessä.

NÄKYMÄT LOPPUVUODELLE

Ympäristöpalveluissa jätemateriaalien kuljetus- ja kierrätysvolyymit pysyvät loppuvuonna vakaina. Uusioraaka-aineiden kysynnän ja myyntihintojen elpymisen arvioidaan jatkuvan maltillisena.

Lämmityskauden alkaminen kasvattaa L&T Biowatin puupolttoaineiden kysyntää, mutta teollisuuden alhaiset käyntiasteet ja matala sähkön tukkuhinta pitävät kysyntänäkymät vertailukauteen nähden heikkoina. Myös päästöoikeuden alhainen hinta heikentää puupohjaisten polttoaineiden kilpailukykyä. L&T Biowatin toimintaa sopeutetaan heikentyneeseen kysyntään.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa näkymät loppuvuodelle ovat vakaat. Asiakkaiden tiukka taloustilanne on kuitenkin lisännyt kilpailutuksia ja vähentänee lisäpalveluiden tilauksia.

Teollisuuden alhaiset käyntiasteet pitävät ongelmajättemäärät alhaisina myös loppuvuonna ja supistavat ylläpitotoiden kysyntää. Tuotannon sopeuttamistoimia vastaamaan talvikauden hiljaisempaa kysyntää jatketaan.

Koko vuoden liikevaihto laskee hieman viimevuotisesta. Operatiivisen toiminnan liikevoitto paranee hieman.

Näkymiä on tarkennettu edellisestä osavuosikatsauksesta, jossa todettiin: "Koko vuoden liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla kuin viime vuonna ja koko vuoden operatiivisen toiminnan liikevoiton olevan samalla tasolla tai paranevan hieman. Tämä edellyttää L&T Recoilin laitoksen tuotannon käynnistymistä alkusyksystä."

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ 1.1.–30.9.2009

KONSERNITULOSLASKELMA

1000 €	7-9/ 2009	7-9/ 2008	1-9/ 2009	1-9/ 2008	1-12/ 2008
Liikevaihto	140 739	151 243	434 265	452 938	605 996
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-117 933	-129 016	-373 212	-396 756	-533 681
Bruttokate	22 806	22 227	61 053	56 182	72 315
Liiketoiminnan muut tuotot	652	2 016	1 996	17 888	21 708
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-3 028	-3 491	-10 794	-11 711	-16 228
Hallinnon kulut	-3 006	-2 941	-8 538	-9 232	-12 105
Liiketoiminnan muut kulut	-515	-228	-1 957	-2 510	-7 102
Liikearvon arvonalentuminen					-3 090
Liikevoitto	16 909	17 583	41 760	50 617	55 498
Rahoitustuotot	237	373	1 066	1 189	1 931
Rahoituskulut	-1 479	-1 719	-5 226	-4 625	-6 737
Voitto ennen veroja	15 667	16 237	37 600	47 181	50 692
Tuloverot	-4 152	-4 303	-9 964	-8 745	-10 724
Tilikauden voitto	11 515	11 934	27 636	38 436	39 968
Tilikauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	11 509	11 929	27 629	38 432	39 969
Vähemmistölle	6	5	7	4	-1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, €	0,30	0,31	0,71	0,99	1,03
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,30	0,31	0,71	0,99	1,03

LAAJA KONSERNITULOSLASKELMA

1000 €	7-9/ 2009	7-9/ 2008	1-9/ 2009	1-9/ 2008	1-12/ 2008
Tilikauden voitto	11 515	11 934	27 636	38 436	39 968
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen					
Suojausrahasto, käyvän arvон muutos	-106	-417	-441	-46	-972
Myytavissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset					
Voitot kaudella	-17	4	-24	5	29
Luokittelun muutoksesta johtuvat oikaisut				-14 238	-14 238
Myytavissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset	-17	4	-24	-14 233	-14 209
Muuntoerot	146	-278	124	-535	-1 862
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	23	-691	-341	-14 814	-17 043
Tilikauden laaja tulos, verojen jälkeen	11 538	11 243	27 295	23 622	22 925
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	11 533	11 268	27 299	23 620	22 950
Vähemmistölle	5	-25	-4	2	-25

KONSERNITASE

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
Liikearvo	115 814	119 498	115 451
Hankittu sopimuskanta	6 052	6 692	7 346
Kilpailukieltosopimukset	11 691	13 520	13 270
Muut aineettomat yrityskaupoista	3 685	5 869	5 158
Muut aineettomat hyödykkeet	13 187	12 270	11 402
	150 429	157 849	152 627
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa-alueet	4 015	3 690	3 832
Rakennukset ja rakennelmat	70 581	38 218	43 958
Koneet ja kalusto	113 958	109 693	113 851
Muut aineelliset hyödykkeet	81	114	78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 460	26 582	35 433
	202 095	178 297	197 152
Muut pitkäaikaiset varat			
Myytavissä olevat sijoitukset	522	502	502
Rahoitusleasingsaamiset	4 567	4 827	4 694
Laskennalliset verosaamiset	1 736	1 373	945
Muut saamiset	626	644	689
	7 451	7 346	6 830
Pitkäaikaiset varat yhteensä	359 975	343 492	356 609
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	29 274	17 261	18 827
Myyntisaamiset ja muut saamiset	83 031	84 827	74 634
Johdannaissaamiset		1 069	112
Ennakkomaksut	1 747	2 994	986
Myytavissä olevat sijoitukset	10 989	5 988	20 368
Rahavarat	10 004	8 883	6 149
Lyhytaikaiset varat yhteensä	135 045	121 022	121 076
VARAT YHTEENSÄ	495 020	464 514	477 685

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	19 399	19 399	19 399
Ylikurssirahasto	50 673	50 673	50 673
Muut rahastot	-3 294	-757	-2 964
Kertyneet voittovarot	116 773	97 556	97 799
Tilikauden voitto	27 629	38 432	39 969
	211 180	205 303	204 876
Vähemmistön osuus	158	189	162
Oma pääoma yhteensä	211 338	205 492	205 038
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	33 233	29 952	32 898
Eläkevelvoitteet	673	632	674
Varaukset	2 011	1 128	1 741
Lainat	131 025	78 425	102 487
Muut velat	1 592	870	1 083
	168 534	111 007	138 883
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	19 247	54 092	44 569
Ostovelat ja muut velat	92 295	92 601	88 298
Johdannaisvelat	1 205	1 078	610
Verovelat	2 320	244	273
Varaukset	81		14
	115 148	148 015	133 764
Velat yhteensä	283 682	259 022	272 647
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	495 020	464 514	477 685

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto	27 636	38 436	39 968
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut			
Verot	9 964	8 745	10 724
Poistot ja arvonalentumiset	29 916	28 067	40 985
Rahoitustuotot ja -kulut	4 160	3 436	4 806
Öljyjohdannaiset		81	-2 221
Osakkeiden myyntivoitto		-14 258	-14 258
Lopetetut liiketoiminnot			2 616
Muut	953	-906	444
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta	72 629	63 601	83 064
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-11 312	-14 113	3 502
Vaihto-omaisuuden muutos	-10 456	-2 925	-4 492
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	5 275	8 525	3 152
Käyttöpääoman muutos	-16 493	-8 513	2 162
Maksetut korot	-5 398	-3 554	-5 953
Saadut korot	1 289	1 093	1 867
Maksetut verot	-6 091	-10 858	-10 716
Liiketoiminnan nettorahavirta	45 936	41 769	70 424
Investointien rahavirta			
Hankitut tytäryritykset ja liiketoiminnot vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-320	-420	-4 298
Myydyt tytäryritykset ja liiketoiminnot vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	197		23
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-34 185	-53 285	-77 542
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	1 506	1 734	789
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	-48	-110	-200
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	67	-6	-11
Myytävissä olevien pitkäaikaisten sijoitusten myynnit	24	16 813	16 867
Saadut osingot investoinneista	1	3	4
Investointien nettorahavirta	-32 758	-35 271	-64 368
Rahoituksen rahavirta			
Osakeannista saadut maksut		206	206
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 636	7 365	-4 593
Pitkäaikaisten lainojen nostot	43 000	20 000	47 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-25 362	-11 864	-14 546
Maksetut osingot	-21 318	-21 315	-21 315
Omien osakkeiden hankinta	-356		
Rahoituksen nettorahavirta	- 18 672	-5 608	6 752

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Likvidien varojen nettomuutos	-5 494	890	12 808
Likvidit varat tilikauden alussa	26 517	14 008	14 008
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	2	-35	-339
Myytavissä olevien lyhytaikaisten sijoitusten käyvän arvon muutos	-32	8	40
Likvidit varat taseessa tilikauden lopussa	20 993	14 871	26 517
Likvidit varat			
1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Rahavarat	10 004	8 883	6 149
Sijoitustodistukset	10 989	5 988	20 368
Yhteensä	20 993	14 871	26 517

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1000 €	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvon- muutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2009	19 399	50 673	-2 964	137 768	204 876	162	205 038
Osakeperusteisten etuuksien kirjaaminen kuluksi				656	656		656
Omien osakkeiden hankinta				-356	-356		-356
Osingonjako				-21 295	-21 295		-21 295
Kauden laaja tulos			-330	27 629	27 299	-4	27 295
Oma pääoma 30.9.2009	19 399	50 673	-3 294	144 402	211 180	158	211 338
Oma pääoma 1.1.2008	19 392	50 474	14 055	118 236	202 157	187	202 344
Osakemerkinnät 2005-optioilla	7	199			206		206
Osakeperusteisten etuuksien kirjaaminen kuluksi				643	643		643
Osingonjako				-21 323	-21 323		-21 323
Kauden laaja tulos			-14 812	38 432	23 620	2	23 622
Oma pääoma 30.9.2008	19 399	50 673	-757	135 988	205 303	189	205 492

TUNNUSLUVUT

	7-9/ 2009	7-9/ 2008	1-9/ 2009	1-9/ 2008	1-12/ 2008
Osakekohtainen tulos, €	0,30	0,31	0,71	0,99	1,03
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,30	0,31	0,71	0,99	1,03
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	0,25	0,41	1,18	1,08	1,82
EVA, milj. €	8,2	9,7	16,6	28,3	25,0
Bruttoinvestoinnit, 1000 €	9 676	20 817	34 132	52 238	84 249
Poistot, 1000 €	10 101	9 448	29 916	28 067	40 985
Oma pääoma/osake, €			5,45	5,29	5,28
Oman pääoman tuotto, %			17,7	25,1	19,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %			16,0	21,0	17,1
Omavaraisuusaste, %			43,3	44,9	43,2
Gearing, %			61,2	57,3	58,8
Korolliset nettovelat, 1000 €			129 278	117 646	120 539
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin			8 254	8 177	8 363
Henkilöstö, koko- ja osa-aikaiset yhteensä kauden lopussa			9 101	9 625	9 490
Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä, 1000 kpl					
keskimäärin kauden aikana			38 785	38 795	38 796
kauden lopussa			38 769	38 799	38 799
keskimäärin kauden aikana, laimennettu			38 785	38 820	38 817

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti noudattaen samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2008. Osavuositarkastusta laadittaessa on noudatettu voimassaolevia IFRS-standardeja ja -tulkintoja.

Seuraavilla tilikaudella 2009 voimaan astuneilla uusilla standardeilla ja standardimuutoksilla on ollut vaikutusta tämän osavuositarkastuksen tietoihin:

IFRS 8 Toiminnalliset segmentit

Standardi IFRS 8 Toiminnalliset segmentit korvaa entisen Segmenttiraportointi-standardin (IAS 14). IFRS 8 edellyttää raportoinnin esittämistä johdon näkökulmasta: Segmenttitietojen on perustuttava johdolle toimitettuun yhteisön sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettuihin laskentaperiaatteisiin. IFRS 8:n käyttöönotto ei juurikaan muuta L&T:n segmenteistä esittämää informaatiota, koska aikaisempikin segmenttiraportointi perustui konsernin sisäiseen raportointirakenteeseen. Sisäinen raportointi on IFRS-standardien mukainen. Raportoivat segmentit pysyvät ennallaan, mutta Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut ja Teollisuuspalvelut -segmenttien välillä on tapahtunut muutos, kun vahinkosaneeraus siirtyi osaksi Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluita. Muilta osin segmenttijaon perusteet ja voiton ja tappion määrittäminen ovat samat kuin vuositilinpäätöksessä. Voittoa ja tappiota kuvaavana tunnuslukuna käytetään edelleen liikevoittoa. Segmenttien liikevaihto eritellään osavuositarkastuksessa aiemmista osavuositarkastuksista poiketen ulkoiseen ja sisäiseen liikevaihtoon sekä esitetään liikevoiton täsmäytys konsernin voittoon ennen veroja. Standardin käyttöönotto muuttaa myös vuositilinpäätöksen liitetietoja.

IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen

Uudistettu standardi muuttaa tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaa. Laskelmassa oman pääoman muutoksista eritellään uudistetun standardin mukaan vain liiketoimet omistajien kanssa. Ns. laajassa tuloslaskelmassa esitetään kauden aikana tapahtunut liiketoimista ja muista tapahtumista johtuva oman pääoman muutos, joka ei aiheudu liiketoimista omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa. Standardi sallii, että tuloslaskelma esitetään yhtenä laajana tuloslaskelmana tai kahtena erillisenä laskelmana. L&T on ottanut käyttöön kaksi erillistä tuloslaskelmaa: Erikseen voiton tai tappion osatekijöitä osoittavan laskelman ja toisen, joka lähtee voitosta tai tappiosta ja jossa esitetään muut laajan

tuloksen erät. Oman pääoman muutoslaskelman nimi on muuttunut laskelmaksi oman pääoman muutoksista.

Kirjatut tuloverot perustuvat vuoden arvioituun keskimääräiseen tuloveroasteeseen, jonka odotetaan toteutuvan koko tilikaudella.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää L&T:n johdolta sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen sekä tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Osavuosikatsaus on tilintarkastamaton.

SEGMENTTITIEDOT

Vahinkosaneeraus siirtyi vuoden 2009 alussa Teollisuuspalveluista Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin. Vertailutiedot on korjattu vastaavasti.

Liikevaihto

1000 €	7-9/2009			7-9/2008			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	64 478	463	64 941	73 333	407	73 740	-11,9
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	59 349	675	60 024	59 510	614	60 124	-0,2
Teollisuuspalvelut	16 912	786	17 698	18 400	691	19 091	-7,3
Eliminoinnit		-1 924	-1 924		-1 712	-1 712	
Yhteensä	140 739	0	140 739	151 243	0	151 243	-6,9

1000 €	1-9/2009			1-9/2008			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	206 387	1 877	208 264	224 632	1 227	225 859	-7,8
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	179 643	2 055	181 698	178 432	1 928	180 360	0,7
Teollisuuspalvelut	48 235	1 886	50 121	49 874	1 096	50 970	-1,7
Eliminoinnit		-5 818	-5 818		-4 251	-4 251	
Yhteensä	434 265	0	434 265	452 938	0	452 938	-4,1

1000 €	1-12/2008		
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä
Ympäristöpalvelut	298 260	1 810	300 070
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	240 549	2 672	243 221
Teollisuuspalvelut	67 187	1 845	69 032
Eliminoinnit		-6 327	-6 327
Yhteensä	605 996	0	605 996

Liikevoitto

1000 €	7-9/ 2009	%	7-9/ 2008	%	1-9/ 2009	%	1-9/ 2008	%	1-12/ 2008	%
Ympäristöpalvelut	9 425	14,5	9 723	13,2	25 165	12,1	26 298	11,6	32 255	10,7
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	7 208	12,0	5 048	8,4	14 909	8,2	7 852	4,4	5 907	2,4
Teollisuuspalvelut	1 367	7,7	3 465	18,1	3 377	6,7	3 710	7,3	5 239	7,6
Konsernihallinto ja muut	-1 091		-653		-1 691		12 757		12 097	
Liikevoitto yhteensä	16 909	12,0	17 583	11,6	41 760	9,6	50 617	11,2	55 498	9,2
Rahoituskulut, netto	-1 242		-1 346		-4 160		-3 436		-4 806	
Voitto ennen veroja	15 667		16 237		37 600		47 181		50 692	

Muut segmenttitiedot

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Varat			
Ympäristöpalvelut	290 304	272 673	273 722
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	75 678	81 594	75 747
Teollisuuspalvelut	101 743	90 384	96 722
Konsernihallinto ja muut	37	443	458
Kohdistamattomat varat	27 258	19 420	31 036
L&T yhteensä	495 020	464 514	477 685

Velat

Ympäristöpalvelut	42 337	42 747	38 207
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	32 839	32 377	35 524
Teollisuuspalvelut	18 330	18 607	15 440
Konsernihallinto ja muut	1 673	651	1 071
Kohdistamattomat velat	188 503	164 640	182 405
L&T yhteensä	283 682	259 022	272 647

1000 €	7-9/2009	7-9/2008	1-9/2009	1-9/2008	1-12/2008
--------	----------	----------	----------	----------	-----------

Investoinnit

Ympäristöpalvelut	5 909	11 003	20 710	25 317	41 823
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	968	1 400	3 722	6 422	9 679
Teollisuuspalvelut	2 798	8 335	9 678	20 420	32 657
Konsernihallinto ja muut	1	79	22	79	90
L&T yhteensä	9 676	20 817	34 132	52 238	84 249

Poistot

Ympäristöpalvelut	6 171	5 738	18 706	17 067	23 122
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	2 165	2 252	6 511	6 719	8 982
Teollisuuspalvelut	1 766	1 457	4 699	4 278	5 788
Konsernihallinto ja muut	-1			2	3
L&T yhteensä	10 101	9 447	29 916	28 066	37 895

Arvon alentumiset

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut					3 090
L&T yhteensä					3 090

TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

1000 €	7-9/ 2009	4-6/ 2009	1-3/ 2009	10-12/ 2008	7-9/ 2008	4-6/ 2008	1-3/ 2008	10-12/ 2007
Liikevaihto								
Ympäristöpalvelut	64 941	71 008	72 315	74 211	73 740	76 639	75 480	74 788
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	60 024	60 531	61 143	62 861	60 124	60 983	59 253	58 458
Teollisuuspalvelut	17 698	17 561	14 862	18 062	19 091	18 183	13 696	16 207
Konsernihallinto ja muut Toimialojen välinen liikevaihto	-1 924	-2 006	-1 888	-2 076	-1 712	-1 441	-1 098	-1 282
L&T yhteensä	140 739	147 094	146 432	153 058	151 243	154 364	147 331	148 172
Liikevoitto								
Ympäristöpalvelut	9 425	8 932	6 808	5 957	9 723	8 151	8 423	8 372
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	7 208	4 343	3 358	-1 945	5 048	1 178	1 626	4 112
Teollisuuspalvelut	1 367	1 733	277	1 529	3 465	1 140	-895	83
Konsernihallinto ja muut	-1 091	-142	-458	-660	-653	-271	13 681	-468
L&T yhteensä	16 909	14 866	9 985	4 881	17 583	10 198	22 835	12 099
Liikevoittoprosentti								
Ympäristöpalvelut	14,5	12,6	9,4	8,0	13,2	10,6	11,2	11,2
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	12,0	7,2	5,5	-3,1	8,4	1,9	2,7	7,0
Teollisuuspalvelut	7,7	9,9	1,9	8,5	18,1	6,3	-6,5	0,5
L&T yhteensä	12,0	10,1	6,8	3,2	11,6	6,6	15,5	8,2
Rahoituskulut, netto	-1 242	-1 233	-1 685	-1 370	-1 346	-990	-1 100	-1 247
Voitto ennen veroja	15 667	13 633	8 300	3 511	16 237	9 208	21 735	10 852

HANKITUT LIIKETOIMINNAT**Hankitut liiketoiminnat yhteenlaskettuina**

1 000 €	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	140	140
Asiakassopimukset	69	
Kilpailukieltosopimukset	101	
Varat yhteensä	310	140
Nettovarat	310	140
Hankinnasta syntynyt liikearvo	10	
Hankintameno	320	
Hankintameno	320	
Rahavirtavaikutus rahavirtalaskelmalla	320	

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin ostettiin 1.6.2009 Valkeakosken Talohuolto Ky:n liiketoiminta. Ostetun liiketoiminnan vuosiliikevaihto oli 700 tuhatta euroa ja hankintameno oli 320 tuhatta euroa, josta liikearvoa on kirjattu 10 tuhatta euroa. Kaikkia IFRS 3:n mukaisia erittelyjä ei esitetä lukujen epäolennaisuuden vuoksi.

Ympäristöpalveluiden jätehuoltoon ostettiin 1.10.2009 Kuljetusliike Veli-Pekka Hiltunen Oy:n kuljetus- ja jätehuoltoliiketoiminta (vuosiliikevaihto on 1,2 milj. e) sekä 1.11.2009 voimaan astuvalla kaupalla Raahen Kuljetus Maunula Ky:n jätehuoltotoiminta (0,1 milj. e).

Hankittujen liiketoimintojen laadintaperiaatteet on selvitetty vuosikertomuksen 2008 liitetiedossa 2 sekä tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1000 €	1-9/2009	1-9/2008	1-12/2008
Kirjanpitoarvo kauden alussa	152 627	162 117	162 117
Hankitut liiketoiminnat	183	294	3 057
Muut investoinnit	2 863	2 937	3 812
Vähennykset	-106	-122	-2 762
Poistot ja arvonalentumiset	-6 579	-6 790	-12 147
Siirrot erien välillä	978		2
Kurssierot	463	-587	-1 452
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	150 429	157 849	152 627

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

1000 €	1-9/2009	1-9/2008	1-12/2008
Kirjanpitoarvo kauden alussa	197 152	151 870	151 870
Hankitut liiketoiminnat	140	116	2 050
Muut investoinnit	30 916	48 782	75 183
Vähennykset	-1 585	-1 009	-2 548
Poistot ja arvonalentumiset	-23 337	-21 277	-28 838
Siirrot erien välillä	-978		-2
Kurssierot	-212	-185	-563
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	202 095	178 297	197 152

INVESTOINTISITOUKSET

1000 €	1-9/2009	1-9/2008	1-12/2008
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset	350	1 122	1 021
Aineellisten hyödykkeiden ostositoumukset	8 790	16 739	10 868
Yhteensä	9 140	17 861	11 889
Konsernin osuus yhteisyritysten investointisitoumuksista	750	4 093	972

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

(Yhteisyritykset)

1000 €	1-9/2009	1-9/2008	1-12/2008
Myynti	773	766	990
Ostot			
Liiketoiminnan muut tuotot	57		
Korkotuotot	480		202
Pitkäaikaiset saamiset			
Pääomalinasaaminen	13 396	7 646	8 396
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	41	79	62
Lainasaamiset	442		202

VASTUUSITOUKSET**Omista sitoumuksista annetut vakuudet**

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Kiinteistökiinnitykset	42 179	19 192	10 192
Yrityskiinnitykset	21 460	19 000	10 460
Muut vakuudet	234	191	200
Ympäristölupien edellyttämät pankkitakaukset	3 551	4 163	4 126

Muut vakuudet ovat vakuustalletuksia.

Konserni ei ole antanut ulkopuolisten puolesta pantteja, kiinnityksiä tai takauksia.

Käyttöleasing- ja muut vuokravastuut

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Erääntyy 1 vuoden kuluessa	7 422	6 917	7 459
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa	16 706	15 316	16 051
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua	6 422	7 188	7 281
Yhteensä	30 550	29 421	30 791

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut**Korkojohdannaiset**

1000 €	9/2009	9/2008	12/2008
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot *			
Erääntyy 1 vuoden kuluessa		15 000	15 000
Yhteensä		15 000	15 000
Käypä arvo		220	112
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot **			
Erääntyy 1 vuoden kuluessa	4 629	4 629	4 629
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa	32 386	18 514	20 914
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua		9 000	5 000
Yhteensä	37 015	32 143	30 543
Käypä arvo	-1 205	641	-610

* Koronvaihtosopimukseen ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

** Koronvaihtosopimukset on tehty vaihtuvakorkoisiiin lainoihin liittyvien rahavirtojen suojausiksi ja niihin on sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita ja niiden käyvän arvon muutokset on esitetty kauden laajassa tuloslaskelmassa.

Valuuttajohdannaiset

1000 €	9/2009	9/2008
Terminisopimusten nimellisarvot		
Erääntyy 1 vuoden kuluessa		2 160
Käypä arvo		24

Terminisopimukseen ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Öljyjohdannaiset

1000 bbl	9/2009	9/2008
Raakaöljyn myyntioptioiden määrät		
Erääntyy 1 vuoden kuluessa		226
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa		57
Yhteensä		283
Käypä arvo, 1000 €		184
Myytyjen raakaöljyfutuuriin määrät		
Erääntyy 1 vuoden kuluessa		42
Käypä arvo, 1000 €		-1 078

Öljyjohdannaisiin ei ole sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Öljyoptioiden käyvät arvot on määriteltä yleisesti käytössä olevalla arvonmäärittämisellä. Muiden johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Osakekohtainen tulos:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä keskimäärin

Laimennettu osakekohtainen tulos:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden osakeantioikaistu laimennettu lukumäärä keskimäärin

Liiketoiminnan rahavirta/osake:

liiketoiminnan nettorahavirta rahoituslaskelmasta /osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä keskimäärin

EVA:

liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu

kustannus ennen veroja

WACC 2008: 9,3 %

WACC 2009: 9,4 %

Oma pääoma/osake:

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Oman pääoman tuotto, %:

(tilikauden voitto / oma pääoma (keskiarvo)) x 100

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

(voitto ennen veroja + rahoituskulut) /

(taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)) x 100

Omavaraisuusaste, %:

oma pääoma / (taseen loppusumma - saadut ennakot) x 100

Gearing, %:

korolliset nettovelat / oma pääoma x 100

Korolliset nettovelat:

korollinen vieras pääoma - likvidit varat

Helsinki 26.10.2009

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Hallitus

Jari Sarjo

toimitusjohtaja

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Jari Sarjo, puh. 010 636 2810

IR-päällikkö Keijo Keränen, puh. 050 385 6957

Lassila & Tikanoja on erikoistunut ympäristöhuoltoon sekä kiinteistöjen ja laitosten tukipalveluihin. Yhtiö on merkittävä puupohjaisten biopolttoaineiden, kierrätyspolttoaineiden ja uusioraaka-aineiden toimittaja. L&T toimii Suomessa, Ruotsissa, Latviassa ja Venäjällä. L&T:n liikevaihto vuonna 2008 oli 606 miljoonaa euroa ja yhtiö työllistää 9 100 henkilöä. L&T on listattu NASDAQ OMX Helsingissä.

Jakelu:
NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.lassila-tikanoja.com